

BRANSCHREKOMMENDATION

utgiven av

**AVELSFÖRENINGEN FÖR SVENSKA VARMBLODIGA TRAVHÄSTEN
OCH
FÖRENINGEN SVENSKA HINGSTHÅLLARE**

Foto: L. Jakobsson, Kanal 75

För avtalsreglering av stuteriverksamhet mellan stoägare, hingstägare och hingsthållare/mottagarstation har Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen och Föreningen Svenska Hingsthållare gett ut standardkontrakt som lämpligen bör användas av berörda parter. Det står dock parterna fritt att upprätta egna kontrakt. Eftersom avtalsituationen i vissa delar är juridiskt komplicerad rekommenderas skrivna kontrakt med innehåll som tydligt reglerar vad som avtalats mellan parterna. Muntliga avtal rekommenderas ej. Det åligger alla parter att följa jordbruksverket - samt STC: s regelverk.

Föreliggande Branschrekommendation avser att vara vägledande för och komplettera parternas avtal. Till grund för rekommendationen ligger mångårig praxis i branschen. För att rekommendationen skall vara tillämplig krävs att det anges i avtalet "att Branschrekommendationen skall gälla i den mån inte annat avtalats". Har sådan klausul inte tagits in i avtalet mellan parterna, kommer rekommendationen endast att kunna användas som tolkningsunderlag för att bestämma vad parterna avsett, då så inte framgår av avtalet.

Branschrekommendationen ersätter således inte något avtal. Det krävs att parterna hänvisat till regelsystemet i denna för att rekommendationen skall vara tillämplig. En hänvisning ska företrädesvis vara i skriftlig form.

1. DEFINITIONER

Som **stoägare (SÅ)** anses enligt denna Branschrekommendation den som är ägare till stoet eller genom hyresavtal disponerar stoet vid bokningstillfället. Detta gäller oavsett vem som anmäler stoet till betäckning.

Som **hingstägare (HÄ)** anses enligt denna Branschrekommendation den som vid bokningstillfället hos STC är registrerad ägare till hingsten, eller ombud/agent för denne.

Som **hingsthållare (HH)** anses enligt denna Branschrekommendation den vara som stallar upp en hingst under aktuell betäckningssäsong och som av hingstägaren är utsedd anordnare av hingstens tjänster samt är innehavare av STC och SJV utfärdat semintillstånd.

Som **mottagarstation (MS)** anses enligt denna Branschrekommendation den seminestation som mottager hingstesperma från ej egenuppstallade hingstar och som är innehavare av STC och SJV utfärdat semintillstånd.

BOKNINGSKONTRAKT

Avtal om betäckning av sto, s k bokningskontrakt, skall ingås mellan hingstägare/hingsthållare och stoägare. Detta reglerar i första hand de avgifter som stoägaren åläggs och skall omfatta alla på förhand kända fasta kostnader. Följande avgifter kan förekomma i bokningskontrakt:

Bokningsavgift

Vid tecknande av bokningskontrakt skall, om bokningsavgift är avtalad, stoägaren erlägga sådan till hingstägaren/hingsthållaren. Först sedan avgiften erlagts är hingstägaren/hingsthållaren bunden av bokningskontraktet.

Bokningsavgiften skall återbetalas om stoet dör före betäckningen eller om veterinär före första betäckningen konstaterat att stoet inte är betäckningsbart aktuell säsong.

Veterinärintyg om att stoet ej är betäckningsbart skall ges in till hingsthållaren senast 14 dagar efter veterinärundersökningen. Återbetalning av bokningsavgift sker ej för hinder som konstateras efter den 1 september aktuell betäckningssäsong.

Bokningsavgift skall vidare återbetalas om hingsten ej kan användas för avsett ändamål eller om hingsthållaren eller mottagarstationen av annat skäl inte kan genomföra sina ålägganden enligt bokningskontraktet. Har stoet betäckts eller inseminerats under två på varandra följande brunster skall bokningsavgiften dock ej återbetalas.

Inackorderingsavgift

Inackorderingsavgift skall erläggas på basis av dygnskostnad som framgår av bokningskontraktet eller av separat kontrakt med mottagarstationen, och vara till fullo betald då stoet avhämtas. Rätten att kvarhålla sto till dess avgiften betalats behandlas nedan.

Veterinäravgift

Av bokningskontraktet skall framgå om veterinäravgiften är fast eller efter löpande räkning. Vid fast avgift skall gynekologisk kontroll med ultraljud inför betäckning/semivering samt dräktighetskontroll ingå. Övriga veterinärkostnader tillkommer.

Språng-/seminavgift

Språng-/seminavgift är en servicekostnad för att få betäcknings-/semiveringstjänsten utförd och skall erläggas då stoet betäcks/semineras första gången. Avgiftens storlek skall anges i bokningskontraktet. Den bör även redovisas i den annons i vilken hingstens tjänster marknadsförs.

Stationsavgift

Stationsavgift är den ersättning som uttages av mottagarstationen för att utföra semintjänsten. Denna avgift brukar normalt inte förekomma i bokningskontraktet utan i separat kontrakt mellan stoägaren och mottagarstationen.

Dräktighetsavgift

Dräktighetsavgift skall erläggas då stoet efter veterinärundersökning konstateras vara dräktigt. I kontraktet skall framgå vid vilken tidpunkt dräktigheten skall konstateras. Beroende på avgiftens storlek rekommenderas stoägaren att kontrollera om dräktigheten är försäkringsbar.

Skulle vid ultraljudskontroll, utförd av veterinärmedicinsk expertis, ha fastställts att ett sto ej är dräktigt, men stoet ändå nedkommer med levande föl, skall dräktighetsavgiften betalas jämte ränta fastställd i bokningskontraktet. Har räntan inte reglerats genom bokningskontraktet gäller räntelagen. Räntan skall börja löpa från den dag då avgiften förfallit till betalning.

Fölgift

Om stoet framföder levande föl skall stoägaren efter födelsen betala en s k levandefölgift till hingstägaren eller - om så avtalats - till hingsthållaren. Faktura skall utsändas av hingstägare eller hingsthållare och stoägaren skall betala inom angiven tid i bokningskontraktet. Är betalningsvillkoren ej angivna i kontraktet rekommenderas 30 dagar netto.

Som levande föl anses föl som lever i minst 48 timmar och är försäkringsbart. Är fölet dödfött eller avlider innan det uppnått 48 timmars ålder eller ej är försäkringsbart skall fölavgift ej erläggas. Veterinärintyg skall styrka förutsättningen för betalningsbefrielse.

Reservationer angivna i villkor för försäkring av fölet, som träffats mellan försäkringsgivaren och stoägaren, medför ej betalningsbefrielse för stoägaren såvida detta ej särskilt avtalats med hingstägaren. Om fölet avlider eller måste avlivas innan det uppnått 48 timmars ålder skall, om fölavgift erlagts, denna genast återbetalas till stoägaren.

Betalningsansvaret för avgifterna

Betalningsansvaret för avgifterna åvilar stoägaren. Överlåts stoet i samband med betäckningen eller innan fölavgiften erlagts inträder köparen i säljarens förpliktelser först sedan godkännande erhållits från hingstägaren/hingsthållaren om att ansvaret får överflyttas.

Vid försäljning av dräktiga fölston rekommenderas ett skriftligt avtal mellan samtliga

berörda parter (köparen – stoägaren – hingstägaren/hingsthållaren) som reglerar kostnader för dräktighetsavgift/levandefölavgift enligt bokningskontraktet samt de kostnader som eventuellt uppkommit när stoet vistats hos hingsthållaren.

Som säkerhet för betalning av förfallen skuld till hingsthållaren respektive hingstägaren skall hingstägaren innehålla språngsedel (=registreringsansökan till STC). Har språngsedel utfärdats trots att skuld resterar till hingsthållaren blir hingstägaren solidariskt ansvarig med stoägaren för betalning av skulden.

Som säkerhet för betalning av förfallna avgifter som uppkommit i samband med betäckningen har hingsthållaren rätt att innehålla stoet, d v s rätt att vägra att lämna tillbaka stoet till stoägaren (retentionsträtt). Denna rätt ger honom också företräde som borgenär i stoägens konkurs.

Hingsthållaren har också i det fall, där stoägaren underlåter att betala sedan länge förfallna avgifter rätt att försälja stoet enligt villkoren i lagen om näringsidkarens rätt att sälja varor som inte avhämtats. Försäljningen får ske under hand eller på offentlig auktion sedan minst tre månader förflutit efter det anmaning tillställts stoägaren att betala avgifterna. Försäljningsrätten gäller dock endast om stoägaren ej är försatt i konkurs.

Foto: T. Blomqvist, Kanal 75

2. HINGSTÄGARENS ÅLIGGANDEN

Det åligger hingstägaren att tillhandahålla bokningskontrakt samt att stoägaren får tillgång till Branschrekommendationerna.

Hingstägaren svarar för att hingsten står till hingsthållarens förfogande under betäckningsperioden. Denna löper från 15/3 till 15/8 om ej annat har avtalats.

Skall hingsten tränas eller delta i tävling under betäckningsperioden skall detta meddelas såväl hingsthållaren som stoägaren innan avtal ingås. Detta ska även skriftligt meddelas i bokningskontraktet. Stoägaren skall också informeras om hingsten flyttas under innevarande betäckningssäsong.

Hingstägaren skall snarast efter underrättelse från hingsthållaren om att hingsten nedärvt sjuklig defekt eller har väsentligen avvikande libido eller nedsatt fertilitet, underrätta stoägare härom.

Hingstägaren skall underrätta stoägaren och hingsthållaren/mottagarstation om sperma från hingsten skall användas utomlands under betäckningsåret.

Hingstägaren skall garantera att tillräcklig mängd fryst sperma finns tillgänglig för insemination av stoet under tre brunster om annat inte skriftligt avtalas i bokningskontraktet.

Hingstägaren skall, så snart som rapport om föl tillkännagivits av stoägaren, skicka faktura på fölavgift så att språngsedel/registreringsansökan snarast kan utfärdas efter erlagt fakturabelopp.

Det åligger hingstägaren, eller den han delegerar, att utfärda språngsedel/registreringsansökan till stoägaren senast inom 10 dagar från det att stoägaren erlagt full betalning av fölavgift och övriga betäckningskostnader.

3. HINGSTHÅLLARENS ÅLIGGANDEN (GÄLLER MOTTAGARSTATION I TILLÄMPLIGA DELAR)

Det åligger hingsthållaren att svara för skötseln av sto och hingst. Vården skall utföras av yrkeskunnig personal på professionellt sätt.

Hingsthållaren skall teckna ansvarsförsäkring som täcker kostnaden för uppenbar oaksamhet med på stuteriet befintliga hästar.

Varje häst skall tilldelas stallplats (box, spilta eller utegångsstall) under icke betessäsong liksom god tillgång till rastplats.

Grimma som går sönder eller förloras skall ersättas med ny av hingsthållaren. Kostnaden skall påföras hästägaren.

Under stallperioden skall det foder som tillhandahålls hästarna vara av god kvalitet.

Under betessäsongen skall varje häst ha tillgång till bete liksom friskt vatten. Där ägaren begär enskild hage/rastplats får tillgång till bete underlåtas såvida ej annat avtalas.

Hingsthållaren skall tillse att stängsel och grindar är i god ordning så att skador på djur och människor i möjligaste mån kan undvikas. Taggrådsstängsel får ej användas.

Brunst och dräktighetskontroller skall rutinmässigt ske på ston som står hos hingsthållaren. Gynekologisk kontroll av sto skall ske på sådant sätt att en rationell användning av hingsten kommer till stånd. Hingsthållaren skall anlita veterinär utbildad i hästgynekologi.

Hingsthållare skall sträva efter att uppnå optimalt dräktighetsresultat. Fryst sperma får användas i extraordinära uppkomna situationer exempelvis om hingsten på grund av skada inte kan tappas på sperma. Stoägaren skall ovillkorligen informeras om fryst sperma används.

Skulle brist på sperma uppstå skall följande prioriteringsordning gälla

- a) de ston som står hos den hingsthållare där hingsten är uppstallad
- b) de i Sverige uppstallade ston som påbörjats och som fått sperma via transport
- c) ej påbörjade i Sverige uppstallade ston på transportsperma
- d) ston uppstallade utomlands

Det åligger hingsthållaren att tillse att ett sto betäcks med bokad hingst. Skulle förväxling av hingst ske skall stoägaren hållas skadeslös vad gäller inackordering, boknings- språng- och fölavgift samt kostnader för transport till och från hingsthållaren.

Innan behandling eller större ingrepp görs av veterinär på sto, hingst eller föl skall hästägaren ge sitt samtycke. I brådskande fall, då hästägaren ej kan nås, får hingsthållare i samråd med veterinär avgöra vilken åtgärd som lämpligast skall vidtagas. Dock får HCG-behandling, prostaglandinbehandling, caslickoperation, bakteriologiska prov och sköljning av sto vidtas utan föregående medgivande från stoägaren.

Uppträder smitta på stuteriet (t ex CEM, kvarka, virusabort, A2-influensa, smittsam földiarré) skall alla berörda hästägare omedelbart underrättas.

Misstanke om smitta skall meddelas hästägare som inom närmaste veckan skall leverera häst till hingsthållaren samt hästägare som under senaste veckan hämtat häst hos denne.

Inträffar händelse eller uppkommer problem med sto, föl eller hingst som ej kan hanteras inom den dagliga rutinen skall hästägaren underrättas. Detta gäller även om sto magrar anmärkningsvärt eller om föl inte växer.

Är hästägaren ej anträffbar eller ej kan nå inom rimlig tid skall hingsthållaren i samråd med veterinär besluta angående hästen. Skulle sto, föl eller hingst behöva avlivas och ägaren ej är anträffbar äger hingsthållaren, i samråd med veterinär, besluta om avlivning och i förekommande fall obduktion. Obduktionen skall bekostas av hästägaren.

Framkommer att hingsten har någon nedärvd sjuklig defekt eller att den har väsentligt avvikande libido eller nedsatt fertilitet, skall hingsthållaren snarast upplysa hingstägaren och stoägare härom.

Finns sto, föl eller hingst mer än 6 veckor i hingsthållarens vård skall avmaskning ske. I övrigt skall avmaskning ske vid behov. Rutinmässig avmaskning skall ej äga rum när stoet anländer till hingsthållaren. Avmaskningen skall bekostas av hästägaren. Detta gäller även tandraspning och hovvård.

Hingsthållaren meddelar stoägaren när sto och föl är klart för avhämtning om inget annat överenskommit. Vid förväxling, där hingsthållaren p g a särskild anledning är ansvarig, ersätter denne uppkomna verifierade kostnader.

Det åligger hingsthållaren att stoägaren får med sig ett hemgångsformulär när stoet hämtas eller att formuläret sänds via mail eller fax.

Foto: L. Jakobsson & M. Langels, Kanal 75

4. STOÄGARENS ÅLIGGANDEN

Stoägaren skall senast dagen före stoets ankomst till hingsthållaren meddela när stoet anländer och lämna de uppgifter som behövs för journalföring av stoet samt uppgifter om stoets egenheter i förekommande fall (hårt temperament, att det är svårfångat i hage eller box e dyl). Även upplysning om allergi skall lämnas.

Stoägaren bör ha sto och föl försäkrade under betäckningssäsongen.

Stoägaren skall förvissa sig om att stoet är friskt och smittfritt inför transporten till stuteriet. Stoägaren skall ej skicka ston som omfattas av restriktioner med risk för smittspridning.

Sto skall vid ankomsten ha en stark grimma med tydlig namnskylt.

Stoägaren måste acceptera att sto och föl märks hos hingsthållaren så att de ej kan förväxlas. Märkning skall ske så att den ej kvarstår längre tid än nödvändigt.

Stoägaren ansvarar för att rätt sto och föl avhämtas på avtalad tid. Vid förväxling skall hingsthållaren genast underrättas. Skulle förväxling ske är stoägaren ansvarig för uppkomna kostnader.

Avhämtas sto innan fullständig dräktighetskontroll ägt rum, skall stoägaren ombesörja sådan kontroll och meddela hingsthållaren resultatet härav. Det åligger stoägaren att tillse att de gynkontroller som stuteriveterinär rekommenderar genomförs.

Skall dräktighetsavgift erläggas enligt bokningskontraktet, skall ultraljudskontroll utföras vid avtalad tidpunkt av en i hästgynecologi erfaren veterinär.

Stoägaren har skyldighet att till hingsthållaren alternativt hingstägaren vid tidpunkt för förväntad fölning rapportera in resultat av betäckning/semivering oavsett utgång därav. Vid inrapporteringen om föl skall födelsedatum, fölets kön samt eventuell avvikelse eller defekt hos fölet meddelas.

Stockholm den 25 oktober 2004, reviderad januari 2009

Copyright © ASVT FSH

All kopiering och användning utan utgivarens medgivande förbjuden.

Foto: C. Kärstrand, Kanal 75